

KRIZA, KI JE 'NEW DEAL' NE MORE ODPRAVITI

NEZAUPNICA PREDSEĐNIKU ZNAK RAZPADA TAKOZVANE "DEMOKRATSKE" STRANKE

Vsi republikanci in večina demokratov proti Rooseveltovi "diktaturi"

Borba zoper skromni ekonomski program administracije že v fašističnih tokih

Zvezni kongres je nekako privatnih interesov. In drugega tudi biti ne morejo, kajti demokratska stranka je bila in bo varuhinja kapitalističnih interesov. In prav radi tega med republikanci in demokrati tudi pod new dealom ni nika razlike. Kadar se gre za olajšanje davčnega "bremena" kapitalistom, glasujejo njim v prilog republikanci in demokrati skupaj. In prav tako proti socialnim reformam. Vzlic temu je še zmerom milijone volfleev, ki verujejo v demokrato stranko in sijo glasujejo zanj, kakor Nemci za Hitlerja.

Roosevelt razočaran

Oni so za Roosevelta, in ker je Roosevelt vodja demokratične stranke, so za demokrate. Ampak Roosevelt je voditelj svoje stranke samo na papirju. Resničen njen vodja je kapitalistični vrhovni svet, ki ne pozna nobene hvaležnosti. Ako bi bili demokrati politiki pametni, bi radevolje rekli kapitalistom: bodite hvaležni naši stranki in Rooseveltu, ker smo vas izvlekle iz blata, dočim je ljudstvo še zmerom v krizi in v pomanjkanju.

Tako bo tudi ostalo, dokler se masa ne zave, da je kapitalistična stranka, pa naj se imenuje demokratska ali republikanska, ne bo nikdar izvlekla iz krize.

Preveč jetnikov

Mnogo Etiopcev, ki so bili v jetniških taborih, je bilo izpuščenih. Bili so že "ukročeni" in treba je bilo napraviti prostor drugim. Italijanska civilizacija pač izborno deluje.

Slabi časi za Žide

Na Dunaju je kakih 300,000 ljudov, ki so zdaj izpostavljeni zasmehovanju in najhujšemu preganjanju. Mnogi so že izvršili samomor.

Samomori na Dunaju

Po "osvoboditvi" Avstrije se dogajalo na Dunaju že takoj prve dni "svobode" od 30 do 40 samomorov na dan.

Nacistička oblast postopa z Židi na Dunaju jako brutalno. Večina trgovin jim je zaplenila in jih dala "arizjem". Pred vsako tako prodajalno je zunanj napis, ki pojasni, da lastniki niso več Židje. Ali pa napis, na katerem so židje posvanjeni, da v tej trgovini niso začlenjeni. Eden takih napisov je na gornji sliki. Kar je trgovin je v židovskih rokah, morajo biti zaznamovane za židovce. Pred njimi piketirajo nacijski, ki pažijo, da noben Nemec (Avstrijev namreč ni več) ne gre kupovati v židovske prodajalne.

Z AMERIŠKE DELAVSKE FRONTE

V prošlih primarnih volitvah so bile unije izrabljane v predkapitalističnih strankah kakor zmerom. Tokrat so se primarnih volitev v Illinoisu udeležili tudi komunisti in sicer na strani demokratske stranke.

Unije v področju CIO so s pomočjo kongresnika S. Bigelowa predložile zvezni zbornici osnutek postave, katere glavni namen je preprečiti industrialem seliti svoje tovarne v južne države. Tam garajo delavci za vsako mezzo, na vzhodu pa se veča brezposelnost in manjša nakupna moč.

Na govorniški turi v Ameriki je bil angleški delavski voditelj Herbert Morrison, ki je dejal, da je danes naš glavna dolžnost boj proti fašizmu.

O-ngleškem premierju Chamberlainu je izjavil, da uganjačno boj proti fašizmu.

Dasi ima Anglia v Aziji danes večje interese kot Zed. Države in Rusija skupaj, si je v svesti, da si jih ne bo mogla ohraniti.

Kajti angleške posesti v Aziji so skoči skoz imperialističnega kova.

Zaveda se, da jih v današnjem svetovnem trenju ne bo mogla vse ohraniti. Toda sovjetska Sibirija je druga stvar. In Zedinjeni državami ni vseeno, če se Japonska s pomočjo Kitajske ojača toliko, da postane Pacifično morje japonsko jezero.

In to je, kot veste, največje morje na svetu. Avstralija je v strahu od leta do leta bolj,

da postane nekoga dne plen japonskega imperializma.

E-

V končani kampanji v primarnih volitvah so bili unijski odorniki mnogokrat razdeljeni. CIO je agitiral za svojo listo, AFL pa za nasprotno kandidat. V enem kot v drugem slučaju so zmagali demokrati, od katerih ne more delavstvo pričakovati nič dobrega.

Iz ljubzeni do ljudi smo revolucionarji; ni pa to naša krvida, da nas je zgodovina prisilila v to bolestno potrebo.

ČE POSTANE KITAJSKA JAPONSKA PROVINCA, KAJ POTEM?

Z gornjim vprašanjem se nako Nova Zelandija. Enako havajski otoki, ki so posest Zed. držav. Enako Filipini.

Imperializem je na pogodku. Zed. drž. hočejo svojega braniti do skrajnosti in zato je sedaj kongres določil za obroževanje večje vsto kot kdaj prej v zgodovini. Ob prihodnosti božiču si bomo torej spet lahko voščili "mir ljudem na zemlji", ampak v resnicu bodo milijoni in milijoni trepetali pred bombami iz aeroplakov.

Neprilike Japoncev

Rusija ni edina, ki ima neprilike z opozicijo.

Tudi na Japonskem se mnogo ljudi upira.

Celi oddelki vojakov se so pod

"vodstvom hujšačev" uprli iti

na Kitajsko. V prilog vlade so

odločile — umevno — strojne

puške.

Morda je. A ves svet

ve, da je bila Avstrija umetno

zasnovana dežela, ki sama za-

pomeni zanj najsrečnejši tre-

nučno, ko so avstrijski ško-

fje s kardinalom Innitzerjem

na celu tako navdušeno agiti-

vočevo.

Kardinal Innitzer

torej ni agitiral zamanj.

Katolička Avstrija je glasovala po

njegovem naročilu za svoje

prosekutorje. Ni čudno, da so

se zgražali proti goljufivim kle-

rikalni politiki avstrijskih ško-

fov celo v Vatikanu. Seveda

zamanj. Innitzer je bil pozvan

pred papeževega državnega

tajnika, da pojasni svoje iz-

dajstvo. Kaj sta imela med sa-

naši nasprotne, kot pa da bi iz-

postavil sebe in družino rab-

ni nikomur znano. Vendar

pa vemo vsi, da je bilo Vatika-

nu mučno, ko so avstrijski ško-

fje s kardinalom Innitzerjem

na celu tako navdušeno agiti-

vočevo.

Kardinal Innitzer

torej ni agitiral zamanj.

Katolička Avstrija je glasovala po

njegovem naročilu za svoje

prosekutorje. Ni čudno, da so

se zgražali proti goljufivim kle-

rikalni politiki avstrijskih ško-

fov celo v Vatikanu. Seveda

zamanj. Innitzer je bil pozvan

pred papeževega državnega

tajnika, da pojasni svoje iz-

dajstvo. Kaj sta imela med sa-

naši nasprotne, kot pa da bi iz-

postavil sebe in družino rab-

ni nikomur znano. Vendar

pa vemo vsi, da je bilo Vatika-

nu mučno, ko so avstrijski ško-

fje s kardinalom Innitzerjem

na celu tako navdušeno agiti-

vočevo.

Kardinal Innitzer

torej ni agitiral zamanj.

Katolička Avstrija je glasovala po

njegovem naročilu za svoje

prosekutorje. Ni čudno, da so

se zgražali proti goljufivim kle-

rikalni politiki avstrijskih ško-

fov celo v Vatikanu. Seveda

zamanj. Innitzer je bil pozvan

pred papeževega državnega

tajnika, da pojasni svoje iz-

dajstvo. Kaj sta imela med sa-

naši nasprotne, kot pa da bi iz-

postavil sebe in družino rab-

ni nikomur znano. Vendar

pa vemo vsi, da je bilo Vatika-

nu mučno, ko so avstrijski ško-

fje s kardinalom Innitzerjem

na celu tako navdušeno agiti-

vočevo.

Kardinal Innitzer

torej ni agitiral zamanj.

Katolička Avstrija je glasovala po

njegovem naročilu za svoje

prosekutorje. Ni čudno, da so

se zgražali proti goljufivim kle-

rikalni politiki avstrijskih ško-

fov celo v Vatikanu. Seveda

zamanj. Innitzer je bil pozvan

pred papeževega državnega

tajnika, da pojasni svoje iz-

dajstvo. Kaj sta imela med sa-

naši nasprotne, kot pa da bi iz-

postavil sebe in družino rab-

ni nikomur znano. Vendar

pa vemo vsi, da je bilo Vatika-

nu mučno, ko so avstrijski ško-

fje s kardinalom Innitzerjem

na celu tako navdušeno agiti-

vočevo.

Kardinal Innitzer

torej ni agitiral zamanj.

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO.

Izdaja Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, Ill.

ČLANSILO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTICNE ZVEZE.

NAROCINA IN Zednjih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75;

za četr leta \$1.00.

Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopisi in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do pondeljka popoldne za priobčitev v številki tekočega tedna.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Jugoslav Workmen's Publishing Co., Inc. Established 1906.

Editor Frank Zaitz.
Business Manager Charles Pogorelec.
Asst. Editor and Asst. Business Manager Joseph Drasler.

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.

Foreign Countries, One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

1301 S. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL.

Telephone: ROCKWELL 2864.

Demokracija v Franciji in v U. S. A.

Vrednost demokracije pod kapitalizmom lahko presojamo zadnje čase posebno v Franciji. Vlada, ki ima za seboj večino ljudstva, pade, ker dobi na primer nezaupnico višji zbornici. V Franciji ji pravijo senat. V pokojni Avstro-Ogrski je bilo vrhovno parlamentarno telo "gospiska zbornica". Na Ogrskem zbornica magnatov. V Angliji je v oviro zbornici ljudskih poslanec zbornica lordov.

Francoski senat je eden najreakcionarnejših parlamentov na svetu. In je tudi ustanovljen edino v ta namen. Voljni sistem za izvolitev senatorjev je skrajno nedemokratičen. Pravzaprav je naperjen proti demokraciji. Namreč proti demokratični večini poslanec ljudske zbornice. Slednja ima sicer prvo besedo. Toda reakcionarni senat zadnjo. Če reče večina senata "ne", mora vlada odstopiti.

Leon Blum je moral zaradi sovražne večine v senatu spet odstopiti. Izrekla mu je nezaupnico s tem, da je zavrgla njegov predlog za finančne reforme. Blum ji je zabrusil v obraz: "vi ste prav za take določbe, kot jih vsebuje moj načrt, Am-pak ste zoper moj načrt zaradi moje osebe..."

"Da, da," se je glasil odziv med senatorji, "mi smo zoper samo radi tebe!"

Blum je socialist. Francoska reakcija je zopet Bluma zato, ker je socialist. Mora ven. In francoska nacionalistična buržavacija — drugačne sploh ni, je zoper Bluma se posebno zato, ker je socialist židovskega pokolenja.

Tako so razredni interesi v Franciji spet odločili proti volji večine, ki jo tvori proletariat — delavci in kmetje.

V zunanjem svetu, posebno v Zed. državah, smo pogosto čuli vprašanje, čemu Blum kaj ne storil za Španijo! Toda man ne razumejo francoskega parlamentarnega sistema? Blum je lahko še tako navdušen za Španijo, toda pomagati ji more samo "na skrivaj". In to je Francija delala po svojih močeh, v kolikor ji je bilo v očigled nadvladajoče francoske reakcije mogoče.

Baš zato je francoski kapitalizem delal na vse kriplje, da Blum vsled večini ljudstva, ki ga je zastopal njegov kabinet, ne ostane v vladu. Moral je ven — in v senatu so mu rekli, da ga strmoglavo tudi radi tega, ker je Zid, in ne samo zato, ker je socialist.

Kadar kabinet v Franciji ne dobi za kak svoj predlog večine bodisi v zbornici poslanec ali v senatu, mu je s tem izrečena "nezaupnica" in mora nemudoma odstopiti. Kak drug poslanec je pooblaščen sestaviti novo vlado, kar se mu v nekaj dneh posreči. A v Franciji se čestkrat dogaja, da komaj pride pred poslanec, ali pred senatorje, že mu izrečeo s par glasovi večine nezaupnico in predsednik republike mora iskati novega premjera.

Hitler se temu načimu "demokracije" smeje in baš zdaj je "firer" še posebno vesel homatij v Franciji — ne zaradi kakega poloma francoske demokracije, ampak zaradi priateljstva, ki mu ga izkazuje francoski kapitalizem. Enako Mussoliniju. Neki ameriški žurnalist poroča iz Pariza, da so francoski bogataši tako zaslepljeni, da rajše izgube svojo domovino, kakor pa svojo imovino...

V tem stavku je zapopadena vsa moderna demokracija francoske republike. Rajše pod Hitlerja in Mussolinija, kakor pa pod RESNICNO demokratično vlado. Rajše za fašizem, kakor za demokratično republiko. Rajše za vse drugo, kakor za splošne ljudske koriste.

Reakcija francije kontrolira generalni štab in sploh vse aparat mogočne francoske armade. Nobena demokratična vlada Francije nima moči, da bi ga kratkomočno nadomestila z drugim. Ko hitro bi mignila proti njemu, bi se znašla v vrtincu civilne vojne. Kadar kdo pravi, "Blum ni ničesar storil", naj se najprvo pouči o razmerah v Franciji in se nato postavi na Blumovo mesto. Kaj bi on storil kot francoski premier na čelu ljudske fronte? In da se razumemo, za premjera Francije ni vsakdo zmogen. So redki med reakcijo in redki med ljudske fronte, ki zmorceva ta mandat.

V Zed. državah je dobil prošli teden v kongresu nezaupnico predsednik Roosevelt ne samo od nasprotno republikanske, ampak tudi od svoje stranke. Ce bi bil njegov kabinet baziran na sistemu francoskega parlamentarizma, bi moral takoj odstopiti, kar je po mnenju Francozov in Angležev edino demokratično. A tu smo demokratični po svoje. Predsednikova lastna stranka izreče nezaupnico njemu in njegovemu kabinetu, a on in član kabinetu ostanejo na svojih mestih. Njihovi načrti so bili dvakrat že temeljito poraženi, toda oni so ostali v svojih službah. V Franciji morajo člani vlade pustiti službe na mah, to je, v momentu, ko jim večina zavrže kakršnokoli važno predlogo.

Taka je formalnost pri nas in taka je v Franciji. Toda v naši in v francoski deželi se demokratične metode gibljijo v teh časih v VSAKEM SLUČAJU s stališča RAZREDNIH interesov. Ljudska večina v Franciji nič ne pomeni, če reakcija smatra, da postaja nevarna PRIVATNIM interesom. In tu je bila Rooseveltova zmaga prav tako brez pomene, kajti na vrhuncu je spet "demokratični, svobodoljubni" ameriški kapitalizem v svoji najagresivnejši obliki. A hujše šele pride in prav demokrati bodo imeli veliko prilike izkazati svojo demokratičnost, bodisi tu, v Franciji in prav tako "v najbolj demokratični deželi" — v Angliji.

TEZAK PROBLEM ZACASNO RESEN

Ko je bila Chas. Machemerjeva družina v Readingu, Pa., izgnana iz stanovanja, je bil ranjeno tezak problem, kje debiti krov vsaj za silo. Machemerjeva, ki imata deset otrok, sta nato znesla pohištvo v koridor

merne hiše. Reljefnu direktorju je Machemer dejal, da ostanejo tu, dokler jim ne dobe drugega stanovanja. Zaradi brezposelnosti je v Readingu mnogo družin, ki niso morejo placati c'anarine. Preti jim enaka neprilika, kakor Machemerjevem.

FRANK ZAITZ:

PETINTRIDESET LET KLUBA ŠT. 1 JSZ

(Nadaljevanje.)

Klub št. 1 in podpora društva

Skoro vsi člani in članice kluba št. 1 se več ali manj udejstvujejo tudi v podpornih društvih, večinoma v SNPJ in nekateri tudi v društvih SSPZ in JSKJ.

Zanimivo je v tem oziru primerjati naše članstvo s češkimi sodrugi v Chicagu. Dočim se češki socialisti niso nikoli ukvarjali s podpornimi društvi, pač pa se udejstvovati največ v unijah in na političnem polju, so se slovenski sodrugi že v prvih letih osredotočili s svojim delom v podpornih organizacijah. To je imelo svoje vzroke. Čehov je v Chicagu toliko, da so imeli (in imajo še) obrtni delavci češke narodnosti (peki, tečaji, pivovarniški delavci, krojači, zidarji itd.) svoje unijeske lokalne, ki poslujejo v češkem jeziku. Češki sodrugi so torej imeli izborna prilika za socialistično delo v teh unijah, dočim je bilo slovenskih unijeskih delavev v tem mestu v vsaki obrti premalo, da bi mogli tvoriti svoje unijeske lokale, za agitacijo v angleških unijeskih delavci, da so imeli znano, so bili vsi glavni tajniki SNPJ v enem ali drugem času člani kluba št. 1, z izjemo Antonija Verderbarja, ki je bil v slobodnem socialističnem klubu št. 1, posebno že potem ko je John Verderbar postal tajniško službo. Prvi stalno uposlen glavni predsednik SNPJ je postal član kluba čim je prišel v Chicago. Odstopil je v znanih bojih, ki so jih vedili proti klubu in JSZ komunisti — posebno na konvencijah SNPJ 1. 1925 in 1929. Ko je bil izvoljen za glavnega blagajnika Anton J. Terbovec, sedanjí urednik glasila JSKJ, je tudi pristopil v klub. Pokojni Jože Ambrožič v Canonsburgu, Pa., je izvedel in se z njim pošalil, češ, dolej tak humorist, v boju pa ne bom od tebe drugega kakor "zavhajmo rokave, v boju proti kapitalizmu" in obljubil pri delu za napredno podporno organizacijo vso mogočno oporo. Zapisnik prve konvencije SNPJ pravi, da so delegati vzeli klubov bodrilni pozdrav navdušeno na znamenje.

Klubovo delo za SNPJ

Ze ob ustanovitvi prvir društva SNPJ se je klub št. 1 živo zanimal zanje. Ustanovni konvenčiji SNPJ je klub poslal bodrilno pismo, v katerem je pojasnjeno, da je imel klub z ozirom na to važno zborovanje posebno sejo in obljubil pri delu za napredno podporno organizacijo vso mogočno oporo. Zapisnik prve konvencije SNPJ pravi, da so delegati vzeli klubov bodrilni pozdrav navdušeno na znamenje.

Vpliv kluba na poznejši razvoj SNPJ je bil odločilen. S pomočjo njegovih članov ter članov drugih socialističnih klubov po deželi, ki so se udejstvovali v društvih SNPJ, je v tej podporno organizaciji končno prevladala delavska ideologija na celi črti. Med vojno je pod pritiskom vladne patriotske propagande delavska ideologija, sicer pojedinalca, a je nato spet postala močna. Pojenuje spet sedaj zaradi kaosa v ameriškem delavskem gibanju, ki ima kvarne posledice na delavski pokret, kajpada tudi med Slovenci.

Pionirji kluba bili ob enim graditelji SNPJ

Velika večina članov kluba št. 1 v prvih 10. letih kubovega obstoja in vsa leta pozneje je živahnio delovala na društvenem polju. Jože Zavertnik, Frank Petrich, Frank Podlipce, Ivan Molek, Frank Aleš, Frank Savic itd., so se uživel v delu za SNPJ tako zelo, da so v klubu ustvarili tradicijo nerazdržljivosti z

SNPJ. V razpravah v klubu se za prireditve, za stranko, za še vedno dogaja, da se SNPJ omenja kakor da je klubova seja v resnicu seja kakake jednotnega društva. V času ustanovitve "Prosverte" je agitacija za "Proletarca" v Chicagu kaka tri leta skoro docela ponehal, kajti tudi funkcionarji klubov in JSZ, kot je bil Frank Petrich, so posvetili vso pozornost delu za ustanovitev v razširjenje novega dnevnika "Sweet and Low" (J. Barnaby). Solisti so bili Ralph Muha, Anton Garden in Alice Artach. Skoraj vsa igra je dialog, brez akcije, ki trajal kake pol ure.

Zenski zbor "Save" je zapeljali dve pesmi v kot običajno, je bila ta skupina tudi na tej prireditvi prisrčno sprejeti. Spremljal jih je na klavirju Mitzi Owen. Joško Owen je govoril v angleščini o borbi španskega delavstva za svobodo in preči brzovoj, ki se ga je s te prireditvi poslalo ameriški vladni zavetnik. slednja je bila najbolje predvajana, ker so jo "Savani" peli že večkrat prej in imajo torej v nji tudi več vaje, drugič pa je to pesem, s katero mešan zbor lahko nekaj pokaže.

Zenski zbor "Save" je zapeljali dve pesmi: "Padel list z javorja" (priredil J. Krabec), "Na Gorenjskem je fletno" (Gerbić), "Jaz pa vrtec bom kopala" (Bajuk), in angleško "Sweet and Low" (J. Barnaby).

Na klavirju je spremljala oba zabora Mary Muha.

Gostoval je češki mešan devaški pevski zbor "Karl Marx" pod vodstvom Frank Kubine.

Zapelj je dve pesmi.

Druge del spremlja se je tikala glavnega namena te prireditve — namreč pomočjo lojalistov v Španiji. Joško Owen je priredil dramski prizor na obojčino "Sweet and Low" (J. Barnaby).

Na klavirju je spremljala oba zabora Mary Muha.

Gostoval je češki mešan devaški pevski zbor "Karl Marx" pod vodstvom Frank Kubine.

Ko je bil končan prvi del spremlja, je avdijenca skoraj vse ostalo na sedežih, ker ni nihče naznani, da-l bo odmor in koliko časa bo trajal. Kratko naznanih ob takih prilikah bi koristilo gmotni strani predrebe.

Dvorana je bila polna. Ven-

dar bi na prireditvi v tak na-

men — s tako dobrim spore-

dom — pričakoval, da bo na-

brito polna. Well, je pač veliko

takih ljudi, ki so napredni in

zavedni, kjer bi treba ne bilo

v kjer delavski stvari nič ne

koristi.

Po končanem spremlju se je razvila prijetna prosta in ple-

sna zabava v obeh dvoranah.

Nekaj deklet pa je pobiralo

med navzočimi prispevke v po-

moč onim, ki vrše v Španiji tu-

di naš boj. — N. N.

O koncertu Save in prireditvi v pomoč lojalistom v Španiji

Chicago, III. — Prireditve z učila dve pesmi v španščini. Ralph jih je tako posrečeno izbral in dekleta so ju izbrano predvajale. Izmed pevskih točk je bila poleg "Vrbškega jezera" ta točka avdijenca "Save". Glavni del spremlja je bil koncert pevskoga zborja "Save". Otvoril ga je mešan zbor s pesmijo "Pri-sega rdeči zastavi" (F. A. Utman). Dalje je mešan zbor zapeljalo Aljažev "Oj z Bogom, ti planinski raj". Ferjančičev "Eno samo tiho rožo", F. Leharjevo "Memories" (angleško) in Tomáš Kižotovo skladbo "Vrbško jezero". Slednja je bila najbolje predvajana, ker so jo "Savani" peli že večkrat prej in imajo torej v nji tudi več vaje, drugič pa je to pesem, s katero mešan zbor lahko nekaj pokaže.

Zenski zbor "Save" je zapeljali dve pesmi v kot običajno, je bila ta skupina tudi na tej prireditvi prisrčno sprejeti. Spremljal jih je na klavirju Mitzi Owen.

"Rdeči sokol" so zapeljali dve pesmi in kot običajno, je bila ta skupina tudi na tej prireditvi prisrčno sprejeti. Spremljal jih je na klavirju Mitzi Owen.

Joško Owen je govoril v angleščini o borbi španskega delavstva za svobodo in preči brzovoj, ki se ga je s te prireditvi poslalo ameriški vladni zavetnik.

Kratko zapesti kupovati municipio, kar je lahko svobodno kupu-

jeo Italija, Nemčija in Japonska. Besedilo za brzovoj je bilo soglasno sprejet.

<p

VALERIJAN PDMOGYLYNYJ:

"MESTO"

ROMAN

Poslovenil za "Proletarca" TONE SELISKAR

(Nadaljevanje.)

— Ne, se je zasmelj Stepan. Zivljenska skrb.

Poet je olajšano vzdihnil.

— E, to je povsem pravilno.

Bil je zelo ljubeznički, vesel in prijazen. Že mu je hotel Stepan priznati in povedati skrivnostni izvor svoji bolečini. Toda dejal je le:

— Če že hočete vedeti resnico: Le slabo sem razpoložen! Včasih imam občutek, da si zverina, krvolčana zverina in tedaj postane žalosten. Življenje je kruto. Zavedaš se, da ga ne moreš preurediti, pa vseeno ti je hudo. Potem uvidiš, da so tudi okoli tebe same zverine, sodrga, ostudnost, lopovi in te je grozna. Groza te spopada, ker si sam prav tak kakor oni — in oni prav takšni kakor ti.

— Kje pa vidite takšna strašila?

Stepan se je brezupno nasmejal.

— Kje...? Okoli naju!

— Okoli naju so čudovito prijetni ljudje!

— Vi se vedno šalite, je dejal Stepan.

— Nikakor. Poglejte!

Poet se jeagnil čez stol in prikel za rame soseda pri sosednji mizi. Ta se je okrenil.

— Oprostite, je dejal poet. Zelo ste mi všeč. Dovolite, da vam stisnem roko!

Ta se je obotavljala, toda roko mu je le dal. Celo dejal je:

— E... hvala lepa!

— Čudak ste, je zaječal Stepan.

Jedla sta in pila in vsak se je pogreznil v svoje misli. Stepan, ves izmučen, ker ni mogel izpovedati občutja svoje žalosti, je dvignil kozarec in vzkliknil:

— Izpijva, tovariš za ljubezen!

Poet se je začudil.

— Iz kakšnega vzroka bi morala piti na zdravje tega strašnega občutja, ki uničuje ljudem njihov duševni mir?

— Uničuje mir, uničuje življenje! Strašna je ljubezen!

— Torej soglašate z menoj? je z negotovostjo vprašal poet.

— Popolnoma.

— Ne morem trpeti enakih nazorov! je nezadovoljno zamrmljal poet. Soglašanje je smrt. Vendar pa moram k temu pripomniti, da izhaja moč ljubezni iz tradicije. Zlati vek ljubezni je minil, vitezi in dame so se razblinili v meglji stoletij. V davanjem stoljetju so se ženske delile na dva dela: telo možu, a dušo ljubimcu. V devetnajstem stoljetju so delale narobe, a v dvajsetem so povsem izgubile razliko med to delitvijo. Ljubezen je padla za približno pol metra pod sreco. Toda vrnila se je le k svoji izhodni točki. Da bi pravilno razumeli njen sedanjo, mednarodno stališče moramo pomniti, da je ljubezen prav tako podvržena razvoju kakor človek. Divjaki je niso poznali — a naše stoljetje je stoljetje prosvitljene divjaštva.

Pesem ljubezni je izpeta. Ljubezen stoji poleg muz in z njimi vred navdušuje le starodne pesnike. Namesto tega pa se opeva to, kar je divjakom poglavito — delo. Resničen pesnik zdaj le delo lahko opeva!

Kakor na primer vi, je dejal Stepan.

— Jaz, jaz sem žalosten pojav. Med dvema dobama se neobhodno pojavljajo ljudje, ki obvise točno na meji, s katere se vidi daleč nazaj, pa še dlje naprej. Bolehajo na bolezni, ki se ji pravi ostrina pogleda. Te bolezni jim ne odpusti nobena stranka. So najboljši služabniki življenja, so zasplojeni, in napol slepi. Gredo vedro po svoji poti, ker vidijo le to, kar se jim zdi. Vidijo novo, ker hočejo videti. Volja vodi življenje, ne razum!

Kmalu sta se odpravila iz kleti, kajti poet se je želel temeljito prespati.

— Grem, grem! je vzkliknil na ulici. Južni vsega tega ne bom več gledal. Kolikšno veselje ob zavesti, da ne boš jutri videl tega, kar danes gledaš! Tudi vas ne, tovariš moj! Dovolj sem vas prenašal.

— Tudi jaz vas ne, je dejal Stepan.

— Priznati pa morate, da ni bilo tako dolgočasno! Toda naj vam ne pada v glavo misel, da bi me jutri spremili na postajo!

Znance na postaji videti, pomeni slabno znamenje!

— Saj ne vem s katerim vlakom se boste odpeljali! ga je pomiril Stepan.

— Jaz sam ne vem točno.

Na vogalu Žytomirske ulice sta se ustavila.

— Zbogom, tovariš je dejal poet. Pravim vam "zbogom", kajti lahko se zgodi, da se nikoli več ne bova videla. Pomnite, izginiti s tega sveta je prav tako lahko, kakor pojaviti se!

Odšel je. Stepan je imel občutek, da je ostal sam sredi ceste, sam sredi tega surovega, brezobzirnega mesta, sam sredi brezmejnega zvezdnatega sveta, ki se je nad njim ves spreminjal. Luna je vzahajala.

Na dolgo in široko so se razvlekli dolgočasni dnevi in Stepan jih je težko prebiral, kakor menih svoj rožni venec. Žalost ga ni zapuščala. Svoj smoter je sicer že izgubila, njen vzrok je ležal na dnu temnih dni, toda žalost je vseeno ostala nespremenjena, zajemala je sleherno njegovo misel, izpodrezala sleherno njegovo željo, ki jo je zdaj pa zdaj le spet občutil. Svet kakor da bi obledel pred njegovimi pogledi, duša je onemela od vzklikov in topote, ki je v vsakim dnem bolj naraščala. Skelek je plašč, kot so to storili drugi — sprememb pa ni občutil.

V novem stanovanju se je uredil precej hitro. V enim tednu si ga je napravil tako udobnega, kakršnega si je včasih poželet. V kot poleg okna je postavil amerikansko pisalno mizo iz rujavega lesa, nasproti vrat omara z ogledalom zaobleko, potem kape, prevlečen s temnordečo tkanino, v bližino mize pa omara za knjige, v katero je postavil kot temelj svoji bodoči knjižnici nekaj osnovnih statistik, politično-ekonomske knjige, ki mu jih je nekdaj podaril Maksim in literarno-znanstveni vestniki z deli Fanvizyma, ki mu ga je posadol dobrodošni zemljak Levko. Ker je preteklo že toliko časa, si ga je prisvojil. Kupil je tudi preprogo za pod šest stolov. Vse to si je nabavil za denar, ki mu je ostal od honorarja za filmski libreto.

Toda čimbolj je opremiljalo sobo z novim pohištvtom, tembolj se mu je odtujevala. Vsak kos pohištva ga je navdal s sovraštvom. Postavil ga je na določeno mestu in ga presenečeno opazoval kakor nekaj tujege, kakor nekaj, kar se je nasilno vrnilo v njegovo življenje. Po nekaj dneh pa se je privadil nanj, uporabljal ga je, občutek presenečenja in sovraštva se je potajil v globino in ga le zdaj pa zdaj vznemirjal. Prav posebno zvečer, kadar je prišel domov in prizgal luč. Kakor da bi vse to tudi brez njega živel svoje posebno življenje, morda se celo razgovarja, ga obrekajo, prisluškuje njegovim mislim v utihne vsakokrat kadar odklepa vrata. S praga je zagledal v ogledalo vso svojo postavo in bilo mu je mučno, kakor da bi se srečal s svojim dvojnikom, ki je ostajal v sobi in z mračnim pohištvtom vredno prezel nanj.

Največ strahu je imel pred pisalno mizo. Tamkaj, v vrhnem predalu je hraniil začetek svoje povesti. Nekdar ga ni odpiral, toda čutil je, da se je rokopis v njem potajil kakor nečista vest. Nadaljevali je mogel. Praznota, ki ga je izpoljevala, ko je odšel od Zojskih vrat, se je neopazno širila, vedno bolj je uničevala njegov duševni mir, vedno bolj je potiskala spomin na dno in v tem rušenju se je njegova prošlost razblinjala v nič. Izginila je pod težo te strupene žalosti in z njo vred je nestalo stebra, na katerega se je opiral.

(Dalje prihodnjič.)

Naročite si revijo "Majski Glas"

STANE 25 CENTOV

VELIKA STAVKA KRZNARJEV

V New Yorku je prošli teden zastavalo 20 tisoč krznarjev. Njihova unija je prihodna k CIO.

PO ZELO DOLGEM ČASU BO V CLEVELANDU SPET KONFERENCA JSZ IN PROSVETNE MATICE

Louis Zorko, tajnik konferenčne organizacije klubov jih zapopasti.

"Naša prihodnja konferenca se bo bavila s temi in drugimi vprašanji. Zato je potrebno, da izvolijo zastopnike vse pridružene organizacije. Vsa domu na St. Clair Ave. Prične se ob 10. dop. Vsem pridruženim organizacijam je s. Zorko poslal pismeno vabilo, da naj izvolijo zastopnike. V pismu pravili med drugim:

"Preteklo je že precej časa, od kar se je vršilo zadnje zborovanje naše konferenčne organizacije. Med tem časom se je dogodilo mnogo, iz česar je lahko učimo, bodisi na izobraževalnem, političnem in na gospodarskem polju. Na svetovnih pozornici se dogajajo nevrijetne stvari. In tukaj takagi

GLASOVI IZ NAŠEGA GIBANJA

Zbral Charles Pogorelec

Miners Mills, Pa. Naša zastopnica Johanna Galle poroča, da so tam razmere zelo slabe, kar seveda prepričuje naše agitacije. Naročila je 5

meznikov: Joseph Snay 31 iztisov; po 25 iztisov: dr. št. 53 SNPJ, Cleveland, O., Andrew Leksan, San Francisco, Calif. K. Erznožnik Red Lodge, Montana, dr. št. 121 SNPJ, Detroit, Mich., dr. št. 102 SNPJ Chicago, Ill.; po 20 izt.: dr. št. 299 SNPJ, Walsenburg, Colo., dr. št. 569 SNPJ, Fontana, Calif.; po 15 iztisov: dr. št. 501 SNPJ, Rices Landing, Pa. in dr. št. 27 SDZ, Cleveland, O.; po 10 izt.: John Vitez, Blaine, O., dr. št. 358 SNPJ, Power Point, O., dr. št. 96 SNPJ, Livingston, Ill., dr. št. 92 SNPJ, Franklin, Kans., Joseph Jež, Warren, O., dr. št. 134 SNPJ, Superior, Wyo., dr. št. 558 SNPJ, New Waterford, N. C., Canada, Tony Zupančič, Point Marion, Pa., dr. št. 234 SNPJ, Milwaukee Wis., in dr. št. 3 SNPJ, Johnstown, Pa.; dr. št. 274 SNPJ, Dunlo, Pa., 7 izt.; po 5 izt.: Mary Kranc, Muse, Pa., Ant. Drasler Jr., Forest City, Pa., Peter Grohar, Reliance Wyo., Mary Iskra, Aberdeen, Wash. 4 izt.; po 3 izt.: Andrew Zagar, Gilbert, Minn. in Anton Krapenc, Chicago, Ill.

Federacija SNPJ, Akron, O. Federacija SNPJ, zap. Penna. Federacija SNPJ, Westmoreland, Pa. Federacija SNPJ, vzh. Ohio in W. Va. Federacija SNPJ, Conemaugh, Valley, Pa. Federacija SNPJ, Wyoming, Ill. SSPZ, Depue, Ill. 20, SSPZ, Cleveland, O. 29, SSPZ, Enumclaw, Wash. (1937) 48, SSPZ, Arma, Kans. 174, SSPZ, Purglove, W. Va. 226, SSPZ, Windsor Heights, W. Va. 235, SSPZ, Strabane, Pa. 239, SSPZ, Braddock, Pa. 6, JPZS, Milwaukee, Wis. 3, SDZ, Cleveland, O. 27, SDZ, Cleveland, O. 13, JSKJ, Baggaley, Pa. 29, JSKJ, Imperial, Pa. 108, JSKJ, Youngstown, Pa. Sam. podp. dr. "Edinost", La Salle, Ill.

DRUGE ORGANIZACIJE

Soc. pevski zbor "Sava", Chicago, Ill. Soc. pevski zbor "Zarja", Cleveland, O. Pevski odbor "Jadran" v Cleveland, O. Pevski zbor "Slovenec", Pueblo, Colo. Pevsko društvo "Triglav", Kirkland Lake, Ont., Can. (za 1937) Pevski in dram. dr. "Naprej", Detroit, Mich. Dram. dr. "Ivan Cankar", Cleveland, O. Dram. klub "Zora", Pueblo, Colo. Dramski dr. "Soča", Strabane, Pa. Dramski klub "Slovenija", Barberton, O. Gosp. odsek SND, Waukegan, Ill. Ženski zadr. odsek, Waukegan, Ill. Citalnica SDD, Collinwood, O. 62, SNPJ, Calumet, Mich. 63, SNPJ, Rilliton, Pa. 286, SNPJ, Silvis, Ill. 53, JSKJ, Little Falls, N. Y. 154, JSKJ, Herminie, Pa. Skupaj \$621.58

TAJNIŠTVO P. M.

Ako knjig Cankarjeve družbe še nimate, naročite si jih!

IZDAJANJE

FEDERALNIH KUPONOV

preneha
s 30. aprilom

* * *

Z izdajanjem federalnih kuponov bomo prenehali s 30. aprilom 1938.

Kupone, katere imate še na rokah, lahko uveljavite takoj ali pa po prej omenjenem datumu v vseh trgovinah Commonwealth Edison družbe, do datuma, ki je natisnjena na zadnji strani kupona. starejši kuponi, ki nimajo nobene označbe do kdaj so veljavni bodo sprejeti do 31. decembra 1938.

Federalni kuponi imajo vrednost v gotovini, ki se jo lahko aplicira pri nakupu raznih električnih predmetov v naših trgovinah.

COMMONWEALTH
EDISON COMPANY

Društvom in Klubom

Za čimborjši gmočni in moralni uspeh

svojih priredb jih oglašajte v

"PROLETARCU"

•• KRITIKUJOČA MNENJA, POROČILA IN RAZPRAVE ••

SOCIALISTIČNA INTERNACIONALA DELAVSTVU VSEH DEŽEL

Na skupni seji Socialistične delavske internacionale in Mednarodne delavske strokovne zveze v Parizu, dne 14. in 15. marca je bila sklenjena ta-le resolucija:

Dogodki zadnjih dni so razpršili zadnje iluzije. Pokazali so v najbolj žarki luči namere fašističnih vlad in s kakšno naglečo nameravata Hitler in Mussolini uresničevati svoje načrte.

Avtstria, zasedena in anektirana, je prišla izpod diktature Schuschnigga pod še veliko hujšo diktaturo Adolfa Hitlerja. V Španiji, ki je že v dvojnega napada, kateri se sedaj vodi popolnoma neprikrito, so junaski borilci prisiljeni k umiku, vsled premoči vojnih sredstev, s katerimi razpolagajo sovražniki v izobilju, med tem, ko svetovne sile preprečujejo, da bi se mogla tudi republikanska armada tako obozriči. Fašistične armade so se zasidrale na Donavi, na Pirenejih, v Afriki in na Balearskih otokih ter ogrožajo neposredno Čehoslovaško, v resnici pa ni nobena svobodna država varna pred njimi, posebno ne Francijo.

Vsa Evropa je v nevarnosti, da pride pod fašistično peto in zapade v uboštvo in suženjstvo — tak je položaj, katerga so ustvarile: bojazem in napake.

V tej tragični uri hočeta internacionalni še enkrat ponoviti svoja načela, ki so vodila nju no politiko in čijih pravilnost dogodki jasno potrjujejo. Priključene organizacije pa kličeta v akcijo:

1. Pozivata jih, da uporabijo vsa sredstva — tudi najnajčkovitejša — da preneha politika "nevmešavanja", ki se uporablja v mednarodnemu pravu nasprotнемu duhu in čije tragične posledice se le preveč očitno kažejo. Vse priključene organizacije naj se zavzamejo za to, da bo republikanski Španiji, ki se herojsko upira fašističnemu navalu, prišla takošnja pomoč. V to svrhu morajo biti pripravljene podpreti vse moralne, politične, financijske in gospodarske in vojaške mere francoske in angleške vlade, ki bi bile potrebne, da se zaustavi napad Italije in Nemčije, pri čemer naj sodelujejo vse države, večike in male, vsaka po svoji moći.

2. Pozivata priključene organizacije, da ojačijo solidarnostno akcijo za republikansko Španijo, kakor to zahtevajo okolščine ter da se zavzamejo za prepoved uvoza in izvoza v Francovo Španijo in proti kupovanju blaga iz Francove Španije.

3. Internacionali in njima priključene organizacije bodo

ZAPISNIK KONFERENČNEGA ZBOROVANJA V PENNSYLVANIJI

Strabane, Pa. — Izvleček dne naklonjeno soc. gibanju in zapisnika konference klubov JSZ in društva Prosvetne matici z dne 27. marca v tem mestu. Konferenčni tajnik s. Jacob Ambrozich je odprl sejo s pozdravom ob 10:30 dopoldne, nakar je bil soglasno izvoljen za predsednika zborovanja John Koklič in za zapisnikarja Anton Rednak. S. Terčelj je nagovoril zborovalce v imenu kluba 118 in želel konferenco obilo uspeha.

Predsednik Koklič naznani, da smo izgubili zelo aktivnega delavskega boritelja sodr. Michaela Jerala iz Moon Runa in zbornico pozove, naj vstanje v znak sožalja.

Zborovalce pozdravi s. Jos. Snay iz Bridgeporta, Ohio, s kratkim nagovorom, v katerem se je dotaknil obstoječih razmer in potežkoč ter skupnega dela za počakanje delavskega gibanja.

S. Ambrožič želi, da se konferenčna zbornica poglobi v sedanje razmere in poudarja razne potežkoče, s katerimi se mora boriti delavsko gibanje. Dr. 235 SSPZ v North Braddocku zastopa br. L. Karish. Njihovo društvo je v Prosvetni matici od vsega začetka.

Zastopana sta bila samostojno društvo iz Moon Runa in dr. Sokol iz W. Aliquippa, daje Izobraževalni dom iz Libravz, Izobraževalni dom iz Braddocka zastopa br. L. Karish. Njihovo klub je bil ustanovljen leta 1912. Zadnje čase so pridobil nekaj novih članov. Proletarčec je v naselbini dokaj dobro razširjen, za Majski Glas so dobili nekaj oglasov in njihov klub vsako leto naredi številno majske revije ter jo razpeča, tako tudi Družinski koledar. V juniju priredijo veselico. — Klub št. 31 v Imperiju je prenehel s poslovanjem. S. Auguštin pravi, da je s svojo družino prestopal h klubu v Aliquippi. Ista usoda je zadeval klub št. 36 v Prestu; dolgo so se upirali temu koraku, končno pa se ni moglo družiti.

S. Ambrožič prečita pismo Cankarjeve ustanove. Ker je vsled finančnih razmer težko pomagati, se bo to storilo pozneje, kadar bo mogoče. Prečita se tudi pismo s. Chas. Pogorelca in se vzame na znanje.

Nato prečita s. Terčelj referat o zvezinom zboru, ki bi se imel vršiti letos, nakar se razvije daljša debata in končno se referat sprejme.

Prečita se tudi referat o borbi, ki jo vrši soc. stranka in J. S. Z. proti fašizmu. Referat je predložil s. Terčelj. Razvije se obširna debata, v katero so poslegli br. Pleše, Terčelj, Snay, Zupančič, Britz, Tekavec, Kavčič in drugi. Referat se po daljšem razmotrivanju sprejme.

Oba referata, katera je predložil s. Terčelj, sta bila sprejeta in se glasita kakor sledi:

Referat o zboru JSZ in Prosvetni matici, ki se bi imel vršiti letos:

Cenjeni sodrugi! Kakor izgleda, se naš redni zbor JSZ in P. M., ki se ima vršiti vsaki dve leti, letos ne bo vršil. Vzrokova za to je menda dovolj in nekateri naši sodrugi so jih že podali v svojih dopisih v zvezinem glasilu Proletarčec. Nekateri so navajali za vzrok tudi finančna sredstva, katerih ima zveza za to svrhu malo na razpolago. Po mojem mnenju se bi dalo to vprašanje nekako premostiti, ako ne bi bilo drugih važnejših vzrokov, ki govorijo proti letosnjemu obdržavanju zборa. Eden teh važnih vzrokov je po mojem mnenju sedanja delavska razdvojenost v tej deželi in naš zbor, ako se bi sklical, ne bi mogel najti pravega stališča z ozirom na boljše skupno razumevanje in odnose, od katerega se

Klub št. 175 v Moon Runu zastopa s. Ambrožič, ki izjavlja, da bodo delali kolikor bodo mogli v bodočnosti za klubov uspeh. Naročili so 25 iztisov Majskega Glasa. — Za klub št. 211 v Aliquippu govoril s. B. Yerant. Tudi pri njih imajo potežkoče vsled brezdebla. Za Majski Glas so dobili nekaj oglasov.

Poročila društva SNPJ, ki so včlanjena v Prosvetni matici. Društvo št. 6 zastopa br. Pustovrh, ki pravi, da njih društvo gre klubu na roke in deluje za procvit Prosvetne matici. Društvo št. 87 iz Hermelinje je poslalo pismo, da vsled finančnih razmer ne more poslati zastopnika. Društvo št. 88 v Moon Runu nima posebnega poročila. Društvo 106 v Imperiju je naročilo 50 iztisov Majskega Glasa in poslali pozdrav k Prvemu maju. Društvo 118 v Pittsburghu nima posebnega poročila. Geo. Smrekar zastopa društvo št. 122 iz West Aliquippa, ki si je naročilo dva Cankarjeva glasnika. Br. J. Tekavec poroča za društvo 138 v Strabanu in prav, da njih društvo je bilo ve-

Na sliki na lev je sovjetski komesar Klement Voroshilov in na desni predsednik vrhovnega sovjeta USSR Mihail Kalinin, ki mu je podelil v imenu vlade Leninov red. Leninov red je v USSR najvišje odlikovanje.

bi pričakovalo boljše rezultate.

Vsem nam je znano, da se v večina držav snujejo razne delavske skupine, ki vabijo vse radikalno usmerjene skupine k sodelovanju, nadasle vse progresivne grupe in delavske unije. Gotovo so to dobra znamenja, ker so znak, da se nekaj vendarje giblje.

Ne smemo pa pozabiti tudi to, da se bodo temu gibanju pridružili tudi gotovi faktorji, katerim ne bo za program, pač le za svoje lastne koristi.

In kako bi potem mi kot socialisti mogli nositi odgovornost za delo ljudi, ki jim je prvi v zadnjih cilj le oportunitet? To so vprašanja, ki se ne dajo prezreti. Upanje imamo, da se do leta 1940 vsaj toliko razčistijo pojmi in opredelijo stremljenja delavstva, da bomo potem laglje sodili kaj je najbolje.

Da bi obdržali naš zbor le zato, da potrdimo naše socijalistične usmerjenosti proti fašizmu, igrala veliko vlogo na Balkanu proti agresivnosti fašizma, če bi bila ustanovljena na podlagi in programu, katerega smo mi propagirali potom Jugoslavenskega republičanskega združenja. Takrat, ko smo mi to delo vršili z vso našo silo, so nas naši sedanji kritiki označili za socialpatriote in izdajalce delavskega razreda. Ko je tedanj urednik Proletarčeca s. Etbin Kristan pisal članke o narodni obrambi in v njih dokazoval, v kakšnem slučaju si mora za našega stališča država braniti pravico, so nas nazivali s puškarji. Bila je ena grupa, ki je delala proti nam in katera je propagirala Jugoslavijo kakršna je danes; nas je ta grupa napadala in mi smo se morali braniti sami. Oni, ki so nas napadali, s socialisti, so pustili kraljevsko grupo pri miru, da je izvojevala glavnjačo.

Oni, ki so nas zaradi tega napadali, so imeli že veliko shoden v znanimenju protesta proti tamkajšnjim razmeram in nas napadali, da tega gibanja ne podpiramo, kakor bi bilo treba.

Vprašam vas, ali ni bilo vse naše gibanje usmerjeno od vsega postanka proti razmeram, kakršne mora danes tam ljudevstvo prenašati? Pošteno seb se nam ni treba batiti.

Glede nesrečne Španije je isto. Kakor hitro se je med namaznalo, da se mora za Španijo braniti proti zdrženju fašistom, je bil izdan apel na članstvo SNPJ v Prosvetni za gmotno in moralno pomoč, katera je prišla in se bo prišla. Obenem je sličen

povz izdala tudi JSZ, naj se nabirajo prispevki in pošljajo na JSZ ali pa na SNPJ. Ti dve organizaciji nimata sebičnih imenov, da bi kovali kapital iz tega. Njuna zdovodina je čista. Nič ne prispevki in naši organizaciji nimata sebičnih imenov, da bi kovali kapital iz tega. Njuna zdovodina je čista. Nič ne prispevki in naši organizaciji nimata sebičnih imenov, da bi kovali kapital iz tega.

Verjamemo, da listi, ki si nadevajo protifašistično načelo in ki so se pojavili zato, kadar se pojavit ognjegasci, ki je hiša v plamenih, čim pa je požar pogoten, spet odidejo, da ti listi hočejo pokazati za krivega onega, ki je vsa dolga leta svaril in delal proti požaru. Ponavljamo, da mi se pravilne sodbe nikdar ne bojimo!

Prezreti pa ne smemo dejstva, kadar se agitira za pomoč nesrečni Španiji, da naši kritiki radi pokritizirajo baš one, ki delajo, ne pa onih, kateri nič ne delajo; te pustijo lepo pri miru.

Naš namen ni, da se bi s tem, kar tu navajam, spravili v polemiko z nikomur, pač pa hočemo pribiti dejstva, da ne delamo samo danes; delali smo tudi takrat, ko današnjih naših napadateljev še poznali nismo, ker jih ni bilo videti v gibanju nikjer; delamo pa tudi sedaj in ne bomo odnehalni. Naše delo je bilo od vsega postanka usmerjeno proti vsaki reakciji, ki si je nadela kakršnoli masko, in fašistična maska nam ni popolnoma nič nova, kajti kdor je leta in leta v boju proti reakciji, bo natekel na razne neprilike. Le njeovo trdno prepričanje, da je pripravljen na vse, mu daje pogum.

Bodimo prepričani, da nas čaka še veliko dela, in če bomo stali trdno in če ne bomo omahovali, bomo zmožni v vsem slučaju, karkoli se pojavi, biti kos naši logi. Tiste, ki se strinjajo z nami in z našim gibanjem, naj se ga poskuša pridobiti kar bo njemu samemu v korist. Naši naproti pa priporočam, da gredo na agitacijo tja, kjer je resnična potreba, in te ni baš malo. Dela je dovolj za vse!

Oba referata, kakor že omenjeno, sta bila soglasno sprejeta.

Prihodnja konferenca se bo vrnila enkrat v avgustu na Syjanu; ako mogoče, se priredi tudi piknik. Datum določi odmor in klub št. 13 v Syjanu. Za oglas v Majskem Glasu se je nabralo med navzočimi \$6.07. — Konferenca prispeva v pomoč Proletarčecu iz svoje blagajne \$5. — Društvo št. 88 SNPJ praznuje svojo 30-letnico dne 30. maja. Konferenca vzame dve knjižici listkov za \$2. — S. Joseph Snay vabi na prireditve z igre "The Second Story Man," kar se vzame na znanje in po možnosti se člani članli deležijo.

S tem se je dnevnih red izčpal in s. Koklič zaključi zborovanje ob 4. popoldne.

John Koklič, predsednik. **Anton Rednak**, zapisnik.

Arthur McDowell

McDowell tajnik soc. stranke v New Yorku

Arthur McDowell ki je bil do nedavna delavski tajnik v gl. uradu soc. stranke v Chicago je zdaj tajnik socialistične stranke v mestu New York. McDowell ima v strankinih in unijskih aktivnostih velike skušnje. Njegova naloga v službi je ustvariti boljše sodelovanje newyorské organizacije z glavnim uradom v Chicagu.

Nevedni ljudje so največji sovražniki socialne pravčnosti, socializma in socialističnega gibanja.

ARTHUR McDOWELL

Kogar mika v stari kraju — z nami se na pot podaj:

Val — stari in mladi — rojaki, ki namenavate posetiti JUGOSLAVIJU ali obmejne kraje Italije, ste uljudno vabjeni, da se pridružite VELIKEMU MLADINSKEMU IZLETU V STARO DOMOVINO na parniku.

AQUITANIA - - 15. junija

Ako želite se lahko vrnete na najnovejšem parniku na svetu.

S. S. QUEEN MARY

Veditej izleta JACOB ZUPAN (CIC) Za nadaljnje informacije se obrnite na: **JACOB ZUPAN**

1400 SO. LOMBARD AVENUE BERWYN, ILL.

CUNARD WHITE STAR

CHICAGO, ILL.

Vesele Velikonočne praznike želi vsem svojim posetnikom

Miller's Cafe

5205 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, OHIO

Fino pivo, vino in žganje. Vsak petek ribja večerja, ob sobotah kokejja.

FINA POSTREŽBA. DOBRA GODBA.

ZA LIČNE TISKOVINE VSEH VRST PO ZMERNIH CENAH SE VEDNO OBRNITE NA UNIJSKO TISKARNO

Adria Printing Co.

1838 N. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Tel. Lincoln 4700

PROLETAREC SE Tiska PRI NAS

Iz Jugoslavije

Rudarji v Jugoslaviji žive v težkih razmerah. Koncem marca so imeli zastopniki njihovih organizacij v Sarajevu sestanek in pogajanja z deločnimi. Zivljenski položaj je poslabšan ne le vsled lokalnih okoliščin v gospodarskih krize, ampak posebno še vsled neuverjencih razmer v Evropi, kajti nihče ne ve, kaj pride jutri.

Predsednik vlade dr. Stojadinovič je na interpelacijo povedal v senatu, da so mu v Nemčiji v razgovorih povedali, da hočejo v Avstriji uveljaviti pogodbo iz leta 1936. Iz tega je sklepal, kaj se pripravlja. Glede Jugoslavije pa je dobil zagotovo, da Nemčija proti Jugoslaviji ničesar ne namerava, ker mu je pred priključitvijo Avstrije Hitler rekel, da Nemčija želi močno in krepko Jugoslavijo. — Uradni zastopniki so to tudi po izvršenem dejstvu potrdili.

Tej izjavi v Beogradu brez pogojočno verjamejo. Koroško vprašanje se pa more ugodno rešiti le na prijetelski način. Tako pravi časniška agencija vlade.

V Sloveniji se vodi že dlje časa kampanja za vpepeljevanje mrljev. Toda krematoria nimajo. Oglas, ki ga društvo "Ogenj" priobčuje v raznih svobodomiselnih listih, se glasi: "Pristopajte k društvu za vpepeljevanje mrljev "Ogenj" v Mariboru, oskrbuje za umrle vpepeljitev v krematoriju v Gradišču. Sprejemnina, enkratna po starosti in mesečna članarina Din. 15.— Razen tega nimajo člani s pogrebom nobenih stroškov. Zahtevajte pravilnik na: "Ogenj", Maribor, Koroščeva ulica 8.

Vzlic zagotovilom vlade v Beogradu, da Hitler ne nameira napasti Jugoslavije, se nemški nacija in ostali buržavni Nemci v Jugoslaviji ponosajo silno zanosito, dasi se jim je vso to dobro godilo boljše, kakor pa če bi bili v Nemčiji ali v Avstriji. Zdaj — seveda — jih je prežel pronemški duh in hočejo biti "vsi ena družina". Stojadinovič v Beogradu pravi, da so taki patriotski izbruh Nemcev razumljivi, a niso nevarni — vsaj Jugoslaviji ne. Kajti Hitler je baje dejal, da naj Jugoslavija, kar se njege tice, mirno spi. On želi z njo le prijateljstvo, vse drugo se pa ipak uredi kakor ukazujejo razmere. In to je: "kakor ukazujejo razmere".

Položaj je tak, da je vsaka dežela v Evropi, tudi "tretji rajh", v negotovosti. Le da si "tretji rajh" domišlja da spaša ukazovanje drugim njemu in edino le njemu.

Za plebiscit v Avstriji v nedeljo 10. aprila je vladalo v Jugoslaviji nekaj časa veliko zanimanje. Ko pa so ljudje izprevideli, da bodo in da morajo volitve izpasti tako, kakor hoče Hitler, je zanimanje poleglo.

Jugoslavija je prošle tedne občutila precej neprijetne "senzacije". Hitler je govoril v Gradišču, ne kot propagandist, ampak kot "imperator". Bil je deležen "silovitega nadušenja". Slično sijajen sprejem je čakal Hitlerja v Celovcu. Tu je Hitler še posebno govoril za "revno republiko". Dejal je, da je izmed Nemcov

Vsek zaveden slovenski dežavek naj bo naročnik "Proletarca".

ACTUAL EXPERIENCE NO. 2

The curtains in Mr. P's home caught fire one evening which quickly spread into the frame-work of the windows causing considerable damage.

Adjusters were called and made prompt settlement which paid the owner more than the total cost of insurance for five years.

Prompt and satisfactory settlements are essential parts of the insurance service.

Safeguard your Home
your Property — through —
your Valuables

DONALD J. LOTRICH
INSURANCE - REAL ESTATE - NOTARY PUBLIC

Phone: Bus. Lawndale 2344 — Res. Rockwell 8426

2634 South Lawndale Avenue

CHICAGO, ILL.

PROSVETNA MATICA Jugoslovanske socialistične zveze

2301 S. Lawndale Ave.

Chicago, Illinois

ODBOR:

Louis Beniger, Peter Bernik, Joseph Drasler, Chas. Pogorelec, tajnik

SEZNAM PODPORNIH DRUŠTVA ŠTEV VČLANJENIH V PROSVETNI MATICI

S. N. P. J.

- St. 1., Chicago, Ill. — Tajnik Anton Trojar, 2657 S. Lawndale Ave.
- St. 2, La Salle, Ill. — Tajnik Fred Malgai, 25 Westlock Ave., Peru, Illinois.
- St. 3, Johnstown, Pa. — Tajnik John Oreskovič, R. 904, Chestnut St.
- St. 5, Cleveland, O. — Tajnik Milan Medvešek, 6409 St. Clair Ave.
- St. 6, Morgan, Pa. — Tajnik Jacob Dermota, Box 427,
- St. 7, Claridge, Pa. — Tajnik Mike Baloh, Box 212.
- St. 8, So. Chicago, Ill. — Tajnik Joseph Kosich, 10046 Ewing Ave.
- St. 9, Yale, Kans. — Tajnik John Pečar, R. R. 1, Pittsburgh.
- St. 13, Bridgeport, Ohio. — Tajnik John Kocjančič, RFD 1, Box 49.
- St. 14, Waukegan, Ill. — Tajnik John Artach, 1015 Lenox Ave., No. Chicago, Ill.
- St. 16, Milwaukee, Wis. — Tajnik Frank Perko, 831 W. National Ave.
- St. 21, Pueblo, Colo. — Tajnik Frank Pechnik, 1232 Eiler Ave.
- St. 23, Darragh, Pa. — Tajnik Math Drop, Box 516, Herminie, Pa.
- St. 27, Frontenac, Kans. — Tajnik Pongrac Juršič, Box 167.
- St. 34, Indianapolis, Ind. — Tajnik John Jeran, 1108 N. Holmes Ave.
- St. 36, Wilcox, Pa. — Tajnik John Dolene, Box 73.
- St. 39, Chicago, Ill. — Tajnik John Potokar, 2426 So. Drake Ave.
- St. 44, Conemaugh, Pa. — Tajnik Frank Podbrey, Box 61, Parkhill.
- St. 47, Springfield, Ill. — Tajnik Louis Alich, 1832 S. Renfro St.
- St. 49, Girard, O. — Tajnik John Taneck, RFD 1, Avon Park.
- St. 53, Cleveland, Ohio. — Tajnik Joseph F. Durn, 15605 Waterloo Road.
- St. 54, Glencoe, O. — Tajnica Albin Kravčan, Box 66.
- St. 55, East Palestine, O. — Tajnik Anton Brelih, 477 E. Martin St.
- St. 59, De Pue, Ill. — Tajnik John Zugich, Box 396.
- St. 63, Rillton, Pa. — Tajnik Frank Primozich, Box 65.
- St. 64, West Newton, Pa. — Tajnik Joseph Jovan, RFD 2, Box 137.
- St. 65, Breezy Hill, Kans. — Tajnik Karl Derganc, R. R. 1, Mulberry.
- St. 69, Eveleth, Minn. — Tajnik Louis Lessar, 407 Garfield St.
- St. 81, Red Lodge, Mont. — Tajnik K. Erzeničnik, Box 753.
- St. 82, Johnstown, Pa. — Tajnik Frank Chuchek, 442 Ohio St.
- St. 87, Herminie, Pa. — Tajnica Mary Zornik, Box 202.
- St. 88, Moon Run, Pa. — Tajnik Rudolf Gorjup, Box 204.
- St. 92, Franklin, Kans. — Tajnik Anton Selak, Box 110.
- St. 98, La Salle, Ill. — Tajnik Frank Dernach, 426 Union St.
- St. 101, Gray Landing, Pa. — Tajnica Johanna Pečjak, Box 42, Greensboro.
- St. 102, Chicago, Ill. — Tajnica Minka Aleš, 2124 S. Pulaski Rd.
- St. 104, West Allis, Wis. — Tajnica Kristina Pugej, 1409 So. 56th St.
- St. 106, Imperial, Pa. — Tajnica Louise Perpar, Box 302.
- St. 110, Chisholm, Minn. — Tajnik Frank Klun, Box 658.
- St. 118, Pittsburgh, Pa. — Tajnik Joe Hrvatin, 5429 Butler St.
- St. 119, Waukegan, Ill. — Tajnica Antonia Bezek, 1124 Jackson St., No. Chicago, Ill.
- St. 121, Detroit, Mich. — Tajnica Katherine Junko, 1215 E. Nevada Street.
- St. 122, West Aliquippa, Pa. — Tajnica Therese Gerzel, 334 Erie Ave.
- St. 124, Forest City, Pa. — Tajnik Frank Ratajic, Box 685.
- St. 126, Cleveland, Ohio. — Tajnik John J. Gabrenja, 22010 Ivan Ave., Euclid, O.
- St. 132, Klein, Mont. — Tajnik Peter Jellar, Box 21.
- St. 137, Cleveland, O. — Tajnica Antonette S. Miech, 1991 Addison Rd.
- St. 138, Canonsburg, Pa. — Tajnik John Zigman, Box 221.
- St. 142, Cleveland, Ohio. — Tajnik Louis Mrmlja, 780 London Rd.
- St. 143, East Helena, Mont. — Tajnik Joseph Mihelich, Box 165.
- St. 145, Cliff Mine, Pa. — Tajnik Matt Vidmar, RFD 2, Coraopolis.
- St. 147, Cleveland, O. — Tajnik Leonard Poljak, 6319 Carl Ave.
- St. 154, Sugarite, New Mex. — Tajnik Jacob Ambrozich, R. 1, McKees Rocks, Pa.
- Federacija SNPJ, Conemaugh Valley, Pa. — Tajnik Andrew Vidrich, 669 Russell Ave., Johnstown, Pa.
- Federacija SNPJ, Milwauke, Wis. — Tajnik Frank Perko, 831 W. National Ave.
- Federacija SNPJ za Wyoming. — Tajnik Frank Remitz, 1301 Clark St., Rock Springs, Wyo.
- Federacija SNPJ, cent. Ill. — Tajnik Frank Illersich, R. R. 1, Vernon, Ill.
- St. 204, Luxembur, Pa. — Tajnik Frank Baloh, 755 Bennett St.
- St. 205, Duluth, Minn. — Tajnik Anton Blatnik, 118—103rd Ave. W.
- St. 206, Gross, Kans. — Tajnik Felix Sular, RR 1, Box 162, Arcadia, RFD 1, Box 52, Bellaire, O.
- St. 207, Butte, Mont. — Tajnik Frank E. Jeniker, 2303 Cottonwood St.
- St. 228, Ringo, Kans. — Tajnica Frances Mraule, Box 52.
- St. 234, Milwaukee, Wis. — Tajnica Josephine Shiretz, 533 So. 5th St.
- St. 235, Newburg, Kans. — Tajnik Frank Crepinsek, R. R. 2, Mulberry, Kans.
- St. 244, Kaylor, Pa. — Tajnik Anton Zagar, RFD 2, Box 37, E. Brady.
- St. 254, Bee Air, Pa. — Tajnik Joseph Widmar, RFD 2, Box 101-A. Johnstown, Pa.
- St. 258, Bellaire, O. — Tajnik George Vuclich, 427 West 43rd St., Shadydale, O.
- St. 262, Farrell, Pa. — Tajnik Frank Stambal, 1084 Sherman Avenue, Sharon.
- St. 267, Kemmerer, Wyo. — Tajnik Anton Tratnik, Box 161, Diamondville.
- St. 268, Ely, Minn. — Tajnik Jacob Kunstelj, Box 523.
- St. 272, Duol, Pa. — Tajnik Martin Volček, Box 204.
- St. 275, Maynard, O. — Tajnik Anton Skaberne, Box 156.
- St. 282, Little Falls, N. Y. — Tajnik Louis Martin Sliváček, 88 Seeley St.
- St. 287, Burgettstown, Pa. — Tajnik Frank Laurich, 10 Linn Ave.
- St. 295, Bridgeville, Pa. — Tajnik Frank Strah, Box 262, Lawrence.
- St. 296, Spring Glen, Utah. — Tajnik Mark Patrick, RFD 1, Helper, Utah.
- St. 297, Raton, New Mex. — Tajnik Jacob Starcevich, Box 185.
- St. 299, Walworth, Colo. — Tajnik George Stiglich, 622 Main St.
- St. 300, Braddock, Pa. — Tajnik Anton Rozance, 1446 Grandview Ave.
- St. 312, Cleveland, O. — Tajnik John Strancar Sr., 13704 Chautauqua Ave.
- St. 317, Export, Pa. — Tajnik Anton Martinček, Box 125.
- St. 318, Baggaley, Pa. — Tajnik John Resnik, Box 185, Hostetter, Pa.
- St. 319, Milwaukee, Wis. — Tajnik Frank Polichnik, 1238 S. 23rd St.
- St. 6, Milwaukee, Wis. — Tajnica Mary Schimmen, 732 W. Pierce St.
- St. 10, Sheboygan, Wis. — Tajnica Frances Skrubé, 930 Broadway Ave.
- St. 181, Power Point, O. — Tajnica Mary Bogataj, Box 12.
- St. 220, Detroit, Mich. — Tajnik Fr. Režnik, 7123 Miller St.
- St. 226, Windsor Heights, W. Va. — Tajnik John Vidmar, Box 47.
- St. 239, No. Braddock, Pa. — Tajnik Louis Karish, 314 Lynnwood Ave., East Pittsburgh, Pa.
- St. 257, Burgettstown, Pa. — Tajnik Frank Laurich, 10 Linn Ave.
- St. 295, Bridgeville, Pa. — Tajnik Frank Strah, Box 262, Lawrence.
- St. 296, Spring Glen, Utah. — Tajnik Mark Patrick, RFD 1, Helper, Utah.
- St. 297, Raton, New Mex. — Tajnik Jacob Starcevich, Box 185.
- St. 299, Walworth, Colo. — Tajnik George Stiglich, 622 Main St.
- St. 300, Braddock, Pa. — Tajnik Anton Rozance, 1446 Grandview Ave.
- St. 312, Cleveland, O. — Tajnik John Strancar Sr., 13704 Chautauqua Ave.
- St. 317, Export, Pa. — Tajnik Anton Martinček, Box 125.
- St. 318, Baggaley, Pa. — Tajnik John Resnik, Box 185, Hostetter, Pa.
- St. 319, Milwaukee, Wis. — Tajnik Frank Polichnik, 1238 S. 23rd St.
- St. 6, Milwaukee, Wis. — Tajnica Mary Schimmen, 732 W. Pierce St.
- St. 10, Sheboygan, Wis. — Tajnica Frances Skrubé, 930 Broadway Ave.
- St. 181, Power Point, O. — Tajnica Mary Bogataj, Box 12.
- St. 220, Detroit, Mich. — Tajnik Fr. Režnik, 7123 Miller St.
- St. 226, Windsor Heights, W. Va. — Tajnik John Vidmar, Box 47.
- St. 239, No. Braddock, Pa. — Tajnik Louis Karish, 314 Lynnwood Ave., East Pittsburgh, Pa.
- St. 257, Burgettstown, Pa. — Tajnik Frank Laurich, 10 Linn Ave.
- St. 295, Bridgeville, Pa. — Tajnik Frank Strah, Box 262, Lawrence.
- St. 296, Spring Glen, Utah. — Tajnik Mark Patrick, RFD 1, Helper, Utah.
- St. 297, Raton, New Mex. — Tajnik Jacob Starcevich, Box 185.
- St. 299, Walworth, Colo. — Tajnik George Stiglich, 622 Main St.
- St. 300, Braddock, Pa. — Tajnik Anton Rozance, 1446 Grandview Ave.
- St. 312, Cleveland, O. — Tajnik John Strancar Sr., 13704 Chautauqua Ave.
- St. 317, Export, Pa. — Tajnik Anton Martinček, Box 125.
- St. 318, Baggaley, Pa. — Tajnik John Resnik, Box 185, Hostetter, Pa.
- St. 319, Milwaukee, Wis. — Tajnik Frank Polichnik, 1238 S. 23rd St.
- St. 6, Milwaukee, Wis. — Tajnica Mary Schimmen, 732 W. Pierce St.
- St. 10, Sheboygan, Wis. — Tajnica Frances Skrubé, 930 Broadway Ave.
- St. 181, Power Point, O. — Tajnica Mary Bogataj, Box 12.
- St. 220, Detroit, Mich. — Tajnik Fr. Režnik, 7123 Miller St.
- St. 226, Windsor Heights, W. Va. — Tajnik John Vidmar, Box 47.
- St. 239, No. Braddock, Pa. — Tajnik Louis Karish, 314 Lynnwood Ave., East Pittsburgh, Pa.
- St. 257, Burgettstown, Pa. — Tajnik Frank Laurich, 10 Linn Ave.
- St. 295, Bridgeville, Pa. — Tajnik Frank Strah, Box 262, Lawrence.
- St. 296, Spring Glen, Utah. — Tajnik Mark Patrick, RFD 1, Helper, Utah.
- St. 297, Raton, New Mex. — Tajnik Jacob Starcevich, Box 185.
- St. 299, Walworth, Colo. — Tajnik George Stiglich, 622 Main St.
- St. 300, Braddock, Pa. — Tajnik Anton Rozance, 1446 Grandview Ave.
- St. 312, Cleveland, O. — Tajnik John Strancar Sr., 13704 Chautauqua Ave.
- St. 317, Export, Pa. — Tajnik Anton Martinček, Box 125.
- St. 318, Baggaley, Pa. — Tajnik John Resnik, Box 185, Hostetter, Pa.
- St. 319, Milwaukee, Wis. — Tajnik Frank Polichnik, 1238 S. 23rd St.
- St. 6, Milwaukee, Wis. — Tajnica Mary Schimmen, 732 W. Pierce St.
- St. 10, Sheboygan, Wis. — Tajnica Frances Skrubé, 930 Broadway Ave.
- St. 181, Power Point, O. — Tajnica Mary Bogataj, Box 12.
- St. 220, Detroit, Mich. — Tajnik Fr. Režnik, 7123 Miller St.
- St. 226, Windsor Heights, W. Va. — Tajnik John Vidmar, Box 47.
- St. 239, No. Braddock, Pa. — Tajnik Louis Karish, 314 Lynnwood Ave., East Pittsburgh, Pa.
- St. 257, Burgettstown, Pa. — Tajnik Frank Laurich, 10 Linn Ave.
- St. 295, Bridgeville, Pa. — Tajnik Frank Strah, Box 262, Lawrence.
- St. 296, Spring Glen, Utah. — Tajnik Mark Patrick, RFD 1, Helper, Utah.
- St. 297, Raton, New Mex. — Tajnik Jacob Starcevich, Box 185.
- St. 299, Walworth, Colo. — Tajnik George Stiglich, 622 Main St.
- St. 300, Braddock, Pa. — Tajnik Anton Rozance, 1446 Grandview Ave.
- St. 312, Cleveland, O. — Tajnik John Strancar Sr., 13704 Chautauqua Ave.
- St. 317, Export, Pa. — Tajnik Anton Martinček, Box 125.
- St. 318, Baggaley, Pa. — Tajnik John Resnik, Box 185, Hostetter, Pa.
- St. 319, Milwaukee, Wis. — Tajnik Frank Polichnik, 1238 S. 23rd St.
- St. 6, Milwaukee, Wis. — Tajnica Mary Schimmen, 732 W. Pierce St.
- St. 10, Sheboygan, Wis. — Tajnica Frances Skrubé, 930 Broadway Ave.
- St. 181, Power Point, O. — Tajnica Mary Bogataj, Box 12.
- St. 220, Detroit, Mich. — Tajnik Fr. Režnik, 7123 Miller St.
- St. 226, Windsor Heights, W. Va. — Tajnik John Vidmar, Box 47.
- St. 239, No. Braddock, Pa. — Tajnik Louis Karish, 314 Lynnwood Ave., East Pittsburgh, Pa.
- St. 257, Burgettstown, Pa. — Tajnik Frank Laurich, 10 Linn Ave.
- St. 295, Bridgeville, Pa. — Tajnik Frank Strah, Box 262, Lawrence.
- St. 296, Spring Glen, Utah. — Tajnik Mark Patrick, RFD 1, Helper, Utah.
- St. 297, Raton, New Mex. — Tajnik Jacob Starcevich, Box 185.
- St. 299, Walworth, Colo. — Tajnik George Stiglich, 622 Main St.
- St. 300, Braddock, Pa. — Tajnik Anton Rozance, 1446 Grandview Ave.
- St. 312, Cleveland, O. — Tajnik John Strancar Sr., 13704 Chautauqua Ave.
- St. 317, Export, Pa. — Tajnik Anton Martinček, Box 125.
- St. 318, Baggaley, Pa. — Tajnik John Resnik, Box 185, Hostetter, Pa.
- St. 319, Milwaukee, Wis. — Tajnik Frank Polichnik, 1238 S. 23rd St.
- St. 6, Milwaukee, Wis. — Tajnica Mary Schimmen, 732 W. Pierce St.
- St. 10, Sheboy

OUR READERS

The daily flow of letters into our office from comrades scattered throughout the forty-eighth states of the Union reveal all to plainly the sad plight which has befallen the working class by virtue of the new business "recession." Some are "laid off" completely, others working part time; one day, two days, if it's three days a week, they consider themselves fortunate. Large families to feed and cloth, doctor bills to foot, along with attempting to keep up with the countless taxes for which they are constantly hounded; on top of this, the education of their children — all this, and no pay check with which to do it. It is indeed a sad plight in which so many families find themselves. With the "recession" in full swing the poverty of the working class is rapidly spreading across the land growing from bad to worse.

In their attempt to stretch the dollar, one of their very first moves is to discontinue their subscription to the labor press, thereby severing their connection with activities on the labor front. Coming right down to brass tacks, you can stave off hunger with bread a whale of lot easier than with paper. And that's just about what the situation is among our subscribers. Even among readers who fully realize the value of a labor paper and desire to read it so as to keep in touch with labor activities, we find subscribers dropping off because of financial circumstances over which they have little or no control.

Labor must support its own press, be the sacrifice whatever it may. If we fall down on this important duty we fall down in one of our most important and effective fields of work — Education.

The capitalist donates fortunes to the upkeep of his paper. Why? Because he realizes the importance and effectiveness of a well organized and strongly controlled press as a weapon with which to fight labor.

If the working class would only realize this and give as much time and support to their press as the capitalist does to his, we would be taking the first important step toward our salvation.

THIS AND THAT

By JOHN MATEKOVICH

In vetoing the McNaboe Bill to bar from public office and the civil service all persons who "believe in the overthrow of Government by force" Gov. Lehman has taken a firm stand on the side of the finest of American traditions.

Although the bill was aimed at Communists, actually it could have been used to harass anyone in the public service whose opinions are less than orthodox.

And now Mr. McNaboe, frustrated in his attempt to bar Communists from elective or civil jobs by Gov. Lehman's veto, declared at Mineola, N. Y., the other night that he has been "reliably informed" of a Communist plot to overthrow the Government and that his bill would have "nipped" the plot in the bud.

The plot, says the senator, is that "six men are being designated to each police officer and their duty, at a given signal, is to wipe out 18,000 policemen in the City of New York."

Mr. Senator could take a lantern and go out in plain day light and not find 108,000 Communists in America.

I believe that among his Communists Mr. Senator is obviously counting a lot of Republicans and Democrats. And that, in large part, we think was the trouble with his bill. Aimed at Communists, it would have hit, instead, a lot of people who are no more Communist than is McNaboe. He wanted to use a 14-inch gun to kill a mosquito.

Federal Court has denied Canadian Indians the right to work in U. S. A., but how do you make an Indian go back to where he came from?

The notorious Brown Shoe Company refuses to bargain with its workers at the Gowanda Leather plant. Most of us are without work. And now—another case for the N. L. R. Board.

Austria already is tasting the sweet fruits of Nazi rule. The trainloads of political prisoners have started for the concentration camps.

When I see a workingman with mouths to feed, Up, day after day, in the dark before the dawn, And coming home, night after night, thro' the dusk, Swinging forward like some fierce silent animal, I see a man doomed to roll a huge stone up an endless steep.

He strains it onward inch by stubborn inch, Crouched always in the shadow of the rock... See where he crouches, twisted, cramped, misshapen!

He lifts for their life; The veins knot and darken— Blood surges into his face... Now he loses—now he wins— Now he loses—loses—

He digs his feet into the earth— There's a movement of terrified effort... It stirs—it moves!

Will the huge stone break his hold And crush him as it plunges to the Gulf?

The silent struggle goes on and on Like two contending in a dream.

PROLETAREC

Our Doings Here and There

By Joseph Drasler

About As We Expected

After a few days of very bad weather—snow, slush, rain and whatnot—Sunday dawned bright and clear thereby sending our anticipation for the outcome of that day's activities up a number of degrees. Sava's Concert and the Spanish Aid Program, in attendance about as we expected, will go down in our record as a success financially and otherwise. The result of the collection taken for the Spanish Loyals will be published next week. It will amount to quite a nice sum, of that we are sure.

The program, interesting as it was, stretched out at least three quarters of an hour longer than would have been proper in my estimation. A wise move would be to get away from these long three-hour programs.

We must put in a good word for the Falcons who so ambitiously pitched in on selling literature. We sold out on all literature we had on Spain along with quite a few other pamphlets on War, Fascism, etc. The most ambitious young lady present that evening was Mitzi Owen making the collection for Spain. When we last saw her, she was working on her third collection list. Her first two were already filled and each holds about forty-four signatures.

Sava's next undertaking is the trip to LaSalle on April 24th where they will participate in the Song Festival being sponsored by a number of Slovene Choral Groups.

Social Study Club

At the meeting of the Social Study club Friday night it was decided that out of our revolving literature fund which has grown to about \$37, \$25 will be donated to Proletarec and out of our regular treasury which, since our Hard Time Party which netted us over \$30, has grown to over \$45, we will purchase another share of stock in the Slovene Labor Center. We now own four shares of Slovene Labor Center Stock.

Our delegate to the J. S. F. Conference in Milwaukee on May 1st is Joseph Drasler. At Sava's Concert last Sunday, our members were present and doing their bit. On the stage with Sava and in the play, "The Terrible Meek," which was produced entirely by our members, at the literature stand and helping with the work at practically every post.

After a discussion on the future activities of our Club, the following suggestions were made and presented to the Educational Committee for consideration at their next meeting: Beach Party either in July or August, Weiner Roast and Outdoor Meeting, Play-Program, Debate (Inter-city or among our own group), Bunco Party and Ballina Tournament.

This list of suggestions, covering a variety of types of entertainment sounds attractive enough to interest the most exacting member.

Some of our members suggest that we shouldn't spend too much of our time on planning entertainment, which is true, we grant you, but there is no getting away from the fact that one of the very first steps towards reaching the young people and acquainting them with our Club and its purpose, is through these gatherings.

A TROUBLED WORLD

At the Austrian plebiscite all in favor of Hitler will vote "Ja." All opposed will vote "Nein."

Austria already is tasting the sweet fruits of Nazi rule. The trainloads of political prisoners have started for the concentration camps.

There are reasons when to be still — requires immensely higher strength than to act.—Channing.

EASTER BONNET

KEEP ONE BUSY

PEACE

MOSCOW

WORLD

LOM

AMBITION

BRITAIN

HOLLAND

GENTLE WAR

KEEP ONE BUSY

SEARCHLIGHT

BY DONALD J. LOTRICH

IVAN JONTEZ:

MIDNIGHT REACTIONS

It is past midnight. I am tired and longing for a dreamless rest. But I can't sleep. Huge black headlines which I saw during the day keep racing through my tired brain and screaming in my ears like so many crazy fire-engines.

Bomb Kill One Thousand in Barcelona!... Suicide Wave Greets Nazi Coup in Austria!... England Speeds Her Re-armament Program!... Poland Rushes Troops to Lithuanian Border!... Soviets Execute 18 for High Treason!...

Nothing but trouble, horror and destruction! Madness over the whole world!

Garbo and Stokovsky sound a little cheerful note from their retreat in Italy, but it is soon drowned in the thunder of war, and more war...

I am disturbed, even afraid. What's wrong with the old world? No doubt that there IS something terribly wrong with it... But what is it?

But, is there any sense in worrying myself nuts about the crazy old world? I can't possibly help them if they don't want to help themselves. And it will do no good if I go nuts worrying about them. It's all up to themselves.

I have a swell idea! Why not limit my newspaper reading to the comic pages? Li'l Abner, Major Hoople, Wimpy, Skippy and Easy, Popeye and Wimpy, Skippy and the rest of this crowd are at least funny...

I got it! I believe I've guessed what's wrong with them over there. Their sense of humor's poisoned! They can't see how funny they are, and how silly is their behavior! If they could see that, and how ridiculously simple are the answers to their problems, then they'd laugh and save at least what's still left...

Lucky, we Americans! We still have left some sense of humor. That's a mighty cheerful sign. Of course, we have our own troubles, and plenty of them... Things are far from—

But, wait! Let it be enough for tonight... Sleep is coming, at last... Hope it'll be a dreamless one... or, if I must dream, that I'll dream about Popeye and his friends, and Li'l Abner, and...

Oh shucks... I'm signing off...

WHAT NEXT?

CZECHOSLOVAKIA

"The Reich frontiers must eventually include the last German." (Hitler in *Mein Kampf*.)

"To the German Reich belongs the protection of those German people along our frontiers." (German Minorities in Czechoslovakia.) (Hitler's Reichstag speech, February 20, 1938.)

Signed, Joseph Owen, Chairman."

RUSSIA

"The future aim of our foreign policy must be an Eastern policy of conquering the soil needed by all German people. If one wants land in Europe one could get it practically only at the expense of Russia." (Hitler in *Mein Kampf*.)

"The mortal enemy of the German people is, and remains, France. Our greatest final aim is the destruction of France. An alliance with England and Italy would give Germany the possibility for the final reckoning with France." — (Hitler in *Mein Kampf*.)

FRANCE

"England must give us back our colonies. If she does not, we shall go and take them ourselves." — (Dr. Ley, Leader of the German Labour Front.)

BRITAIN

"England must give us back our colonies. If she does not, we shall go and take them ourselves." — (Dr. Ley, Leader of the German Labour Front.)

HOLLAND

In consequence of the fortifications along the Eastern frontier of Belgium, Germany will be compelled, in case of war against France, to make a dash across the territory of Holland." — (Handbook of Contemporary Military Science by the German General Staff, with preface by Marshal von Blomberg.)

GENTLE WAR

"An alliance whose aim does not include war is senseless and worthless. To forge this sword is the object of the people's domestic policy; to see that the forging is carried out in security, and to seek allies, is the object of its foreign policy." — (Hitler in *Mein Kampf*.)

KEEP ONE BUSY

"A fellow has to be a contortionist to get on these days," says a philosopher. "First he has to keep his back to the wall and his ear to the ground. Then he must put his shoulder to the wheel, his nose to the grindstone, keep a level head, and have both feet on the ground."

SEARCHLIGHT

BY DONALD J. LOTRICH

The combined benefit program of Singing Society Sava and Branch No. 1, JSF, which was held at the SNPJ Hall last Sunday, was well attended. The program was well rendered and as a result, a goodly sum was raised for the help of Loyalist Spain. Our programs are beginning to assume a balance which they have so lacked. More and more we are becoming to realize that we must tie in all ages into our cultural work. At this program we heard the Red Falcons, we had special young people's groups and we had the senior folks. This pleases those of us who know that the movement requires young blood very much. It will not be long before our movement will have to be taken over by these young people. It is well that they get into the spirit of the noble creed while they are still young. This bringing up makes them strong in mind and body. You can watch them recite their parts without wavering and without fear that the revolutionary expressions are too harsh. We have great hopes that singing society Sava will be made into a good English chorus, that it will annex a lot of young people and thereby help bring further improvement and more new ideas onto the singing stage. Spanish girls were well received. It was something new and different, and Josko Owen's fine expression on the history of Spain was earnest, sincere, and very touching. The play, too, fitted in nicely with the program.

Everyone with the least little bit of knowledge of conditions in Germany and Austria, and the manner in which elections are held there expected nothing less than the announced results of the plebiscite which was held last Sunday. The surprising thing of the whole situation seems to be that the Austrians were even more "desirous," according to the vote, to join Germany than the Germans were to accept them. Thousands of Socialists in Austria voted for the union. Some because they were forced to do so under penalty of certain death and others because they see in this union greater possibilities for underground work. The direct results to the citizens will not be so good because Hitler is going to continue to build a still larger army and build more cannons and a larger air fleet. This all will cost money and it will have to come from the pockets of the poor working men and women who will have to deprive themselves of the very essentials of life in order that Hitler may have his guns and his army and thus become a greater threat to the peace of the world and to democratic governments.

Our Social Study Club held a very good business meeting last Friday night at the Center. Most of the evening was devoted to the manner in which we might be able to arouse interest in our group and thus secure more converse for our cause. Because many of our comrades were exceedingly busy with preparations for the benefit program last Sunday, the meeting was confined to our regular business. We did two worthy deeds, however. We contributed \$25.00 to the Sustaining Fund of Proletarec and subscribed \$25.00 for another share of stock in the Slovene Labor Center. Our English section now has four shares in the Slovene Labor Center. We secured most of our money through various socials and thus helped to keep up a central educational unit where the truth could be heard and told at all hours of the day. The Sustaining Fund money came from the Revolving Fund of our literature committee which was exceedingly active some two years ago. Joseph Drasler was elected to represent us at the JSF Conference in Milwaukee on May 1st and he was urged to make contact with other young peoples' groups to renew the activities in the young Socialist peoples' field. The young people's Social Study Club is very much alive and though it is small in numbers, it is still able to do some mighty fine things.

The following telegram was lustily approved by all those present when it was read by Josko Owen, the Chairman. Accordingly, it was sent to its proper destination. How much the telegram is worth, we do not know, but we do know that telegrams and various other messages play a very important part in swaying public opinion and it is our desire that this telegram, too, may be heard from if not now, at least at some future date. The message was as follows:

"Honorable Franklin Delano Roosevelt, White House, Washington, D. C.

In the name of justice, righteousness and democracy, the five hundred American citizens of Yugoslav extraction assembled for a benefit performance for Loyalist Spain most urgently demand that you rescind the unjust and inhuman embargo on supplies and arms to the legally elected government of Loyalist Spain which is being invaded by foreign Fascist powers.

Signed, Joseph Owen, Chairman."

AMBITION

Ambition, taken by itself, can neither be considered good nor bad. It is an energy, the possessors of which may congratulate themselves like those who enjoy physical strength. It is a simple force. The man of powerful build and iron muscle may rescue the lives of hundreds from fire and flood and be honored as a hero, or he may crush and oppress and slay, and be loathed as a murderer. He uses exactly the same power in either case, but while we honor or condemn him, we never think of attaching these sentiments to physical strength. Ambition is very much the same thing in the intellectual condition of a person. It is a power, an agency, an instrumentality, capable of great results, but whether those results shall be for good or for evil depends upon the user.

Many are the objects to which ambition may be turned which are harmless in themselves and may bring benefits to a man in various ways. He may be ambitious to acquire skill in his trade, to learn some language, to enlarge his knowledge of social economic conditions, to get versed in literature. Each of these aims are not only praiseworthy in themselves, but those who follow them may become more useful members of society in general and of greater value to our movement in particular. Without ambition the labor movement would come to a stand-still, just as the machinery of a factory would stop if the fire which generates the steam were extinguished.

It is the strenuous effort so often put forth for such things as these by eager and unscrupulous men that have cast so dark a shadow on ambition, while, in truth, if the very same force had been directed into other channels its value would have been priceless. The fact is, we can never try to separate our own benefit from that of our fellow-men with

Bakers' Journal.

Your English

Worst Way—We often hear the senseless expression, "I want to go the worse way." What is meant is that the speaker wants very much to go in the best way.

Who, Which, That—"Who" refers to persons; "which" to animals and things; "that" may be used to refer to persons, animals or things.